STILLE BLIKSEM

ELISA LEE

Ad value : € 12 557.10

Source : L OFFICIEL/NL
Keyword : ELISABETH LEENKNEGT
Page(s) : 52-57
Journalist : Isabelle Vander Heyde

Date : 01.04.2025
Circulation : 15.000
Reach : 15.000*
Frequency : Periodic

Foto © Igor Dieryck

Powered by Ammco

STILLE BLIKSEM

ELISA LEE

Ad value : € 12 557.10

Source : L OFFICIEL/NL
Keyword : ELISABETH LEENKNEGT
Page(s) : 52-57
Journalist : Isabelle Vander Heyde

Date : 01.04.2025
Circulation : 15.000
Reach : 15.000*
Frequency : Periodic

STOF *tot nadenken*

Duurzame kleren vertellen een *goed verhaal*, maar welk relaas zit in *Belgische* mode verweven?

"Heeft hij nu... een kasteel op het hoofd?!" Je kon er op de Grammy's in februari niet naast kijken: Jaden Smiths hoofd dat nauwelijks zichtbaar uit een spookachtige burcht kwam piepen. Gegniffel in de coulissen, maar ook de nodige goedkeuring bij modewatchers die in het sculpturale hoofddeksel de signatuur van het momenteel piekende ABODI Transylvania herkenden. Die laatste brengt couture *slash* draagbare kunst gebaseerd op de eeuwenoude legendes van de Oost-Europese regio -denk draken, vampieren en de occasionele magische meermin. Een buitenbeentje? *Think again:* in de zoektocht naar oplossingen voor een al te leeg modeconsumptiemodel, wordt de piste van het verleden steeds vaker opgeworpen.

Tekst ISABELLE VANDER HEYDE

Powered by Ammco

STILLE BLIKSEM

ELISA LEE

Source : L OFFICIEL/NL
Keyword : ELISABETH LEENKNEGT
Page(s) : 52-57
Journalist : Isabelle Vander Heyde

Ad value : € 12 557.10

Date : 01.04.2025
Circulation : 15.000
Reach : 15.000*
Frequency : Periodic

Want vòòr kledij het middelpunt van massaconsumptie werd, was het een vaandeldrager van tradities en identiteit. Kleren en accessoires waren haast letterlijk verweven met de verhalen van wie ze droeg en maakte. Tijdens de *gold rush* in het Amerikaanse Westen waren jeansbroeken bijvoorbeeld beslagen met dezelfde spijkers waarmee pioniers hun karren in elkaar zetten. Schotse clans lieten aan de hand van hun specifieke tartan hun kleuren zien, in Centraal-Azië bestond een bruidsschat uit *suzani* stoffen waarop symbolen van vruchtbaarheid en voorspoed werden geborduurd, Oost-Afrikaanse *kanga* stoffen fluisterden over lokale geesten en wezens, en de manier waarop ze haar schort over haar *dirndl* had geknoopt verduidelijkte de relationele status van een Duitse deerne. Het is een belangrijke vorm van symboliek die uit het Westerse straatbeeld is verdrongen door de fast fashion trein en het geglobaliseerde modetoneel. Tot nu dus, want een groeiend aantal consumenten en creatievelingen zoeken hun heil in de verhalen van hun voorouders. Het Nederlandse label Sine Cosine vertaalt de traditionele klomp naar catwalk waardig schoeisel, de dromerige creaties van de Ierse ontwerpster Simone Rocha zijn geïnspireerd op de mythologie van haar thuisland, en modelieveling Simon Porte blijft eindeloos inspiratie putten uit the simple life van zijn geboortedorp op het Zuid-Franse platteland. Parallel daarmee is spiritualiteit aan een comeback toe, met ultra populaire accessoires en juwelen die vooral op Oosterse wijsheden gebaseerd zijn. Inspirerende verhalen over de landsgrenzen, maar hoe zit het eigenlijk op eigen bodem? België kent een ongelooflijk rijke geschiedenis én heeft een textielindustrie die teruggaat tot in de Middeleeuwen. Ons landje is doorspekt van legendes en folkloristische figuren, onder elke kerktoren wel één. Hier ontstonden wereldwijde bewegingen op het vlak van kunst, architectuur, design en mode, maar die laatste wordt nog al te vaak vereenzelvigd met de -ondertussen afgezwaande- Antwerpse Zes. Het lijkt soms of er daarvoor niets inspirationeels te rapen viel. Nu we erbij stilstaan: zelfs in de stoffigste oude doos is geen foto van een Belgische grootmoeder met de lokale versie van een klomp, *babouche* of *sombrero* te verkennen. En voorlopig zagen we nog geen catwalk waardige resurrectie van de bokkenrijders noch Lange Wapper. Hadden onze voorouders, voor *"dé Belgische mode"* in de jaren tachtig ontstond, dan werkelijk niets te vertellen? We stelden de vraag aan verschillende experts.

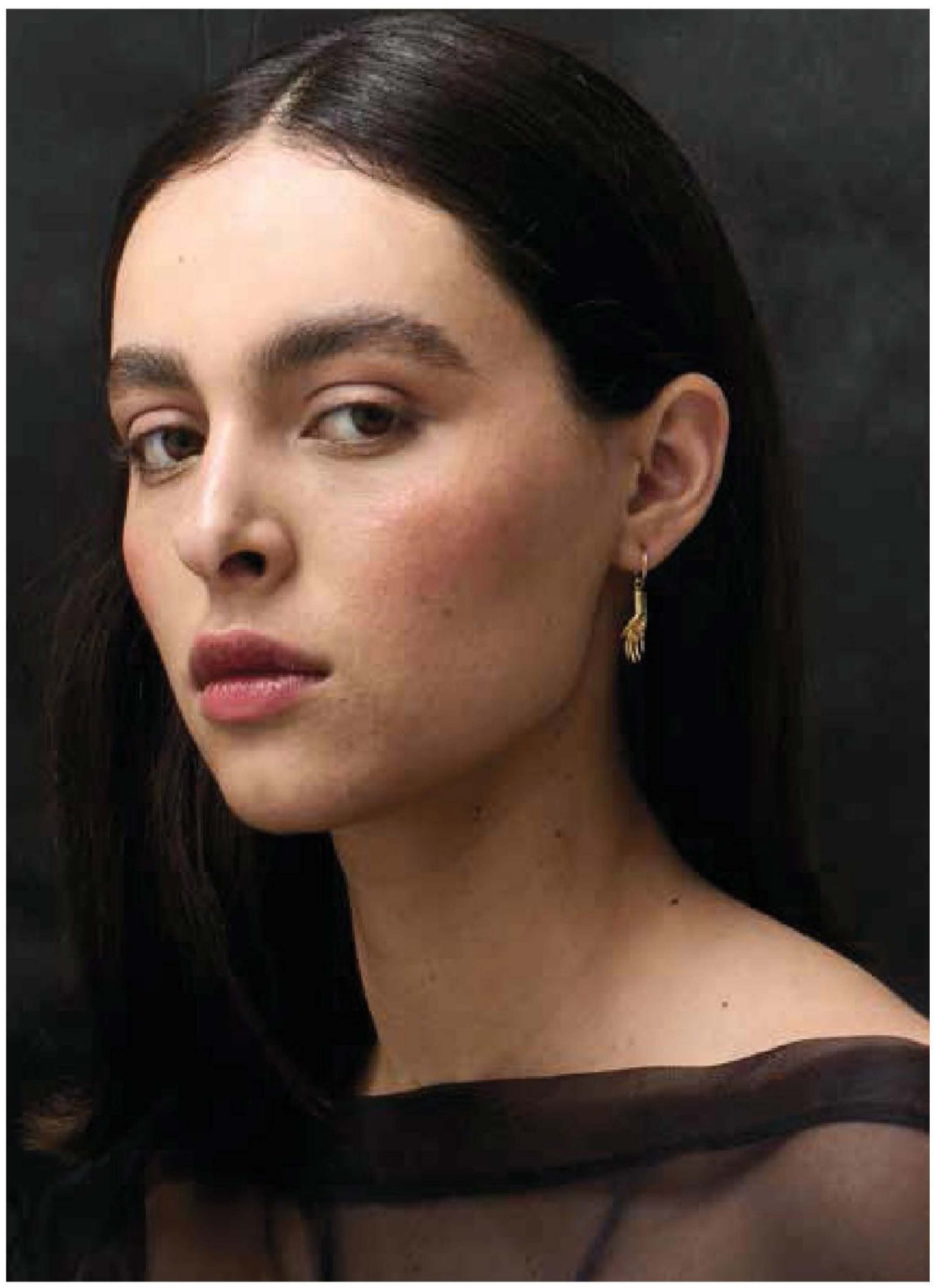

Foto © Elisa Lee Margaretha

EENDRACHT...

"Belgische mode is inderdaad een relatief recent gegeven," zo meent MoMu conservator Wim Mertens. *"In vergelijking met Nederland, waar er bij wijze van spreken voor elk gehucht een eigen traditionele klederdracht gold, was er hier eigenlijk geen sprake van streekdracht. Dat laatste is typisch voor een rurale samenleving, waar kledij aangeeft tot welke gemeenschap of dorp je behoort. Bij ons lag het anders: omwille van de sterke concentratie van steden op een relatief klein oppervlakte, sijpelde de "urban look" door in alle lagen van de bevolking. Het is interessant dat er wél streekdracht bestond van zodra het stadse element wegviel. Kijk maar naar de typische kapmantels in de Kempen. Bovendien bestaat België op zich nog maar sinds de 19de eeuw. Voorheen waren we een gebied dat nu eens in Spaanse, dan weer Oostenrijkse, Franse of Nederlandse handen kwam. De adel en hoge burgerij, toenmalige smaakmakers, volgden de mode van die verschillende invloedsferen. Onze sterke steden ten spijt, was er hier geen centraal hof vanwaaruit trends werden gelanceerd. Dat is meteen ook de reden waarom we weliswaar prominente historische figuren hebben, maar geen nationale mode-iconen, zoals een Elisabeth I dat voor Engeland was, of Marie-Antoinette voor Frankrijk. De eerste Belgische koninginnen volgden de Parijse mode. Frankrijk is eigenlijk vanaf de 17de eeuw tot en met de opkomst van de Antwerpse Zes dominant geweest voor onze garderobe."* Een uitzondering is de Belgische koningin Elisabeth, echtgenote van Albert I, die in de jaren twintig van de vorige eeuw bekendstond om haar modieuze statements. Zo lanceerde ze een internationale trend door haar Cartier diadeem dwars over het voorhoofd te dragen. Op zo'n eenzame uitzonderingen na, zitten we dus met een gigantische contradictie: België, het toneel van zoveel geschiedenis, tegenwoordig het modeland bij uitstek, lijkt inderdaad geen eigen verhaal te vertellen.

TIERELANTIJNTJES

Nochtans klinkt er ook een tegengeluid en zijn er designers die wel degelijk dieper graven. Dat laatste mag je in het geval van Elisabeth Leenknegt, designer van het juwelenlabel Elisa Lee, letterlijk nemen. Ze heeft een achtergrond als archeoloog en ankert haar ontwerpen op de geschiedenis en rituelen van onze contreien. Deze winter pakte ze bijvoorbeeld uit met een reeks sieraden die door Margaretha Van Parma geïnspireerd waren, en ook haar talismancollectie grijpt terug naar het bijgeloof van onze voorouders. *"Het is moeilijk, gezien de wirwar aan buitenlandse invloeden, maar als je echt tot de kern van onze inheemse cultuur wil doordringen, moet je naar de Kelten kijken.*

Powered by Ammco

STILLE BLIKSEM

ELISA LEE

Source : L OFFICIEL/NL
Keyword : ELISABETH LEENKNEGT
Page(s) : 52-57
Journalist : Isabelle Vander Heyde

Ad value : € 12 557.10

Date : 01.04.2025
Circulation : 15.000
Reach : 15.000*
Frequency : Periodic

"VAN TAYLOR SWIFT *confetti* TOT BIER HOODIE: DE *doe-maar-gewoon-mythe* MOET STEEDS VAKER *onderdoen* VOOR EEN AL EVEN *Belgisch* RELAAS VAN *verheerlijkte* ALLEDAAGSHEID."

Die hadden de gewoonte om hun doden te verbranden, dus jammer genoeg vind je er niet veel van terug. Veel van hun tradities zijn echter door Romeinse kolonisten opgepikt en die lieten wél sporen na. Amuletten waren er in overvloed, voor elke kwaal en voor elke leeftijd één, en ze waren verzot op metaforen en verborgen boodschappen. Een mantelspeld, of fibula, die een haas uitbeeldde, wees bijvoorbeeld op de homoseksuele geaardheid van diens drager. Als de speld de vorm had van moederkoren, een soort schimmel die op tarwe leeft, gaf het aan dat iemand een spirituele awakening had ervaren. Dit omdat moederkoren tot hallucinaties kan leiden, vergelijkbaar met LSD. Dat is een actueel thema, want tegenwoordig zijn slangenjuwelen hot als symbool voor de alom populaire ayahuasca ceremonies."

"Ik put ook inspiratie uit specifieke gewoonten: in de zestiende eeuw werden edelstenen rechtstreeks op de huid gedragen, zodat hun kracht sterker doordrong. Daarom heb ik een lijn juwelen waarvan de steen zonder kader is gemonteerd en dus ook in contact komt met de huid. Je vindt ook dichter in de tijd symboliek terug, eigenlijk net onder de kerktoren: in de inkom van heel wat kerken staat nog een ex voto muur met "giften" in veelzeggende vormen. Er hangen wassen handjes, kindjes, armen, benen, maar ook vulvae om kracht, vruchtbaarheid, geluk en gezondheid te vragen. Zowat iedereen had een heiligenmedaille om de hals, keuze zat in functie van iemands naam of verlangens. Rouw was nog niet zo lang geleden een belangrijk gegeven: mensen droegen de herinnering aan dierbaren letterlijk in rouwjuwelen of camees die werden doorgegeven aan volgende generaties." Het zijn tierelantijntjes die vooral met godsdienst en bijgeloof te maken hadden, en juist daarom lange tijd een no go waren in onze seculiere samenleving. *"Maar zeker sinds de pandemie is er hernieuwde aandacht voor het esoterische en de magie in ons dagelijks leven,"* vervolgt Elisabeth. *"Veel mensen zijn het noorden kwijt en zoeken in de rituelen van hun voorouders een houvast, al vieren ze net zo goed nieuwe drempelmomenten."* Zo gaat Elisa Lee's talisman collectie terug op lokale tradities, maar staat het ook bol van moderne symboliek. The Child, een amulet in de vorm van een kind, doelt naast vruchtbaarheid bijvoorbeeld ook op het innerlijke kind in elk van ons. Op vraag van haar klanten maakt Elisabeth ook borstvoedingsjuwelen, waarin in sommige gevallen moedermelk verwerkt zit. *"Toen ik die vraag voor het eerst kreeg, vond ik het ronduit bizar,"* geeft ze toe, *"maar mensen bleven het maar vragen omdat ze op die manier die intense periode en de band met hun baby wilden vieren en herinneren. Dat snap ik wel. Ondertussen wordt me vanalles gevraagd: een haar, een vingerafdruk, assen, en in één enkel geval zelfs de confetti die iemand tijdens een Taylor Swift concert opraapte. Het betekent iets voor die mensen, dus wat mij betreft hoort het zeker thuis in een tastbaar, waardevol juweel dat ergens ook een beetje magisch is."*

Foto's Elisa Lee, Sine Cosine & Hans Van Brakel

OP DEZE PAGINA: Elisa Lee Talisman collectie.
Wouters & Hendrix, La Fête des Bêtes collectie.
LINKERPAGINA: Elisa Lee Talisman collectie.

Powered by Ammco

STILLE BLIKSEM

ELISA LEE

Source : L OFFICIEL/NL
Keyword : ELISABETH LEENKNEGT
Page(s) : 52-57
Journalist : Isabelle Vander Heyde

Ad value : € 12 557.10

Date : 01.04.2025
Circulation : 15.000
Reach : 15.000*
Frequency : Periodic

NORINE

Het betoog van Leenknegt bewijst dat hier toch verhalen te rapen liggen én dat we er meer dan ooit belang aan hechten. Ook labels als Wouters & Hendrix en Mass Lee vertalen ons erfgoed naar juwelen met een kwinkslag. Maar waarom heeft dat zich vòòr de Zes nooit echt duidelijk gemanifesteerd? Bestaat onze nationale mode dan echt amper veertig jaar? *"Ja en neen,"* klinkt het bij kunst- en mode historica Nele Bernheim, die onderzoekt wat zich voor de jaren tachtig zoal afspeelde in Belgische ateliers. De Zes vielen op omdat ze als groep naar buiten traden en voor het eerst een totaal nieuwe benadering van mode hadden. Ze brachten elk afzonderlijk iets dat in het buitenland nooit eerder gezien was. Dat was een kantelpunt, sindsdien hebben Belgische designers wel een vinger in de pap. Maar een nuance dringt zich op: voorheen gebeurden er wél interessante zaken op modevlak, alleen werd dat niet aan de grote klok gehangen. Bernheims doelt onder meer op Norine, het Brusselse couturehuis van Paul-Gustave Van Hecke en Honorine Deschryver. Het echtpaar was graag gezien in artistieke kringen en pakte tussen 1926 en 1952 uit met fabelachtige, avant-gardistische creaties die qua originaliteit niet voor Parijs, op dat moment dé grote modehub, moesten onderdoen. Hun mode-ontwerpen, maar ook hun kunstconnecties en privé salon vormden een drijvende kracht achter het expressionisme en surrealisme in België. René Magritte illustreerde hun campagnes en catalogi, maar ook Frits Van den Berghe en Léon De Smet mochten hun ding doen. En lang voor het duo Elsa Schiaparelli - Salvador Dali de kreeft tot modieus icoon verhief, lieten de Van Heckes niemand minder dan Max Ernst los op hun broderies. Kan tellen wat artistieke looks betreft.

DOE MAAR GEWOON

Een pareltje dus, maar wel één die onder de radar is gebleven. *"Norine heeft nooit internationale bekendheid nagestreefd omdat ze in eigen land een niche had gevonden. Tot in de jaren zestig was er geen prêt-à-porter en kopieerden Belgische modehuizen de couture van Parijs. Dat ging trouwens niet zomaar: de Chambre Syndicale de la Couture Belge kreeg van haar Franse tegenhanger de uitdrukkelijke toestemming om een selectie designs over te nemen. En omdat de Belgen erg bourgeois waren (en nog steeds zijn), gingen ze nooit voor de meest creatieve looks. Parijse Haute Couture mocht dan wel ultra creatief zijn, in België ging men voor een afgezwakte versie. Met uitzondering van een handvol hippe vogels, waarop Norine het monopolie had."* Het is eigenlijk tragisch, maar dé meest alomtegenwoordige mythe op het Belgische modetoneel is die van *doe maar gewoon*... En zo komt het dat de bourgeois look hardnekkig stand hield, en een groot deel van België er de facto bij liep als de mama van Tiny, het welbekende kinderfiguurtje. *"We zijn allesbehalve chauvinistisch,"* beaamt Bernheim, *"terwijl we zoveel hebben om trots op te zijn. Ondernemingen zoals Norine hebben de moderne kunsten in België gestimuleerd en een culturele bagage ontwikkeld die op lange termijn de hoge vlucht van Dries Van Noten of Walter Van Beirendonck mogelijk heeft gemaakt. Luxe draait dezer dagen meer dan ooit om individualiteit en creativiteit, als tegengeluid voor massaproductie en namaak. En laat dat nu net iets zijn waarin Belgen, dankzij onze culturele achtergrond, onbewust goed zijn. Kijk naar iemand als Marie Adam Leenaerdt, die compleet out the box denkt."* Die laatste, in 2020 afgestudeerd aan La Cambre, wist al vanaf haar eerste collectie compleet te verbluffen met silhouetten die gebaseerd waren op de anonieme *mange-debout* tafels die je op een *walking diner* aantreft...

AD FUNDUM

Leenaerdt behoort tot een nieuwe generatie ontwerpers die elk op hun manier een heel persoonlijk verhaal vertellen. Eentje waarin de doe-maar-gewoon-mythe moet onderdoen voor een al even Belgisch relaas van verheerlijkte alledaagsheid. De buitenlandse pers blijft dan wel op Antwerpen en Brussel gefixeerd, maar de sterontwerpers van nu komen ook uit Luik, Kortrijk, Veurne en De Pinte. Ze brengen een ode aan hun roots en de kleine gewoonten die er al generaties diep geworteld zijn, want soms ligt originaliteit verborgen in een dorpje in de Westhoek. Of in het diepe Limburg, of ergens in de Kempen. Zo pakte Stephanie D'Heygere enkele jaren geleden uit met een geniale campagne die de sleur in Oostduinkerke, het toneel van haar jeugdvakanties, vierde. En vormde nieuwbakken Margiela designer Glenn Martens' eerste collectie voor Y/Project een knipoog naar zowel voetbalsjaals als de kostuums van de Heilige Bloedprocessie die hij als kleine jongen heilig bijwoonde. *"De gemene deler in hun werk is een surrealistische toets, die typisch Belgische zelfspot en de lichtjes oneerbiedige humor,"* merkt Bernheim op. *"Belgen zijn overal in de mode-industrie, en vaker dan niet zijn zij degene die àchter de tekentafel*

Foto © Menil Archives, The Menil Collection, Houston.

Powered by Ammco

STILLE BLIKSEM

ELISA LEE

Ad value : € 12 557.10

Source : L OFFICIEL/NL
Keyword : ELISABETH LEENKNEGT
Page(s) : 52-57
Journalist : Isabelle Vander Heyde

Date : 01.04.2025
Circulation : 15.000
Reach : 15.000*
Frequency : Periodic

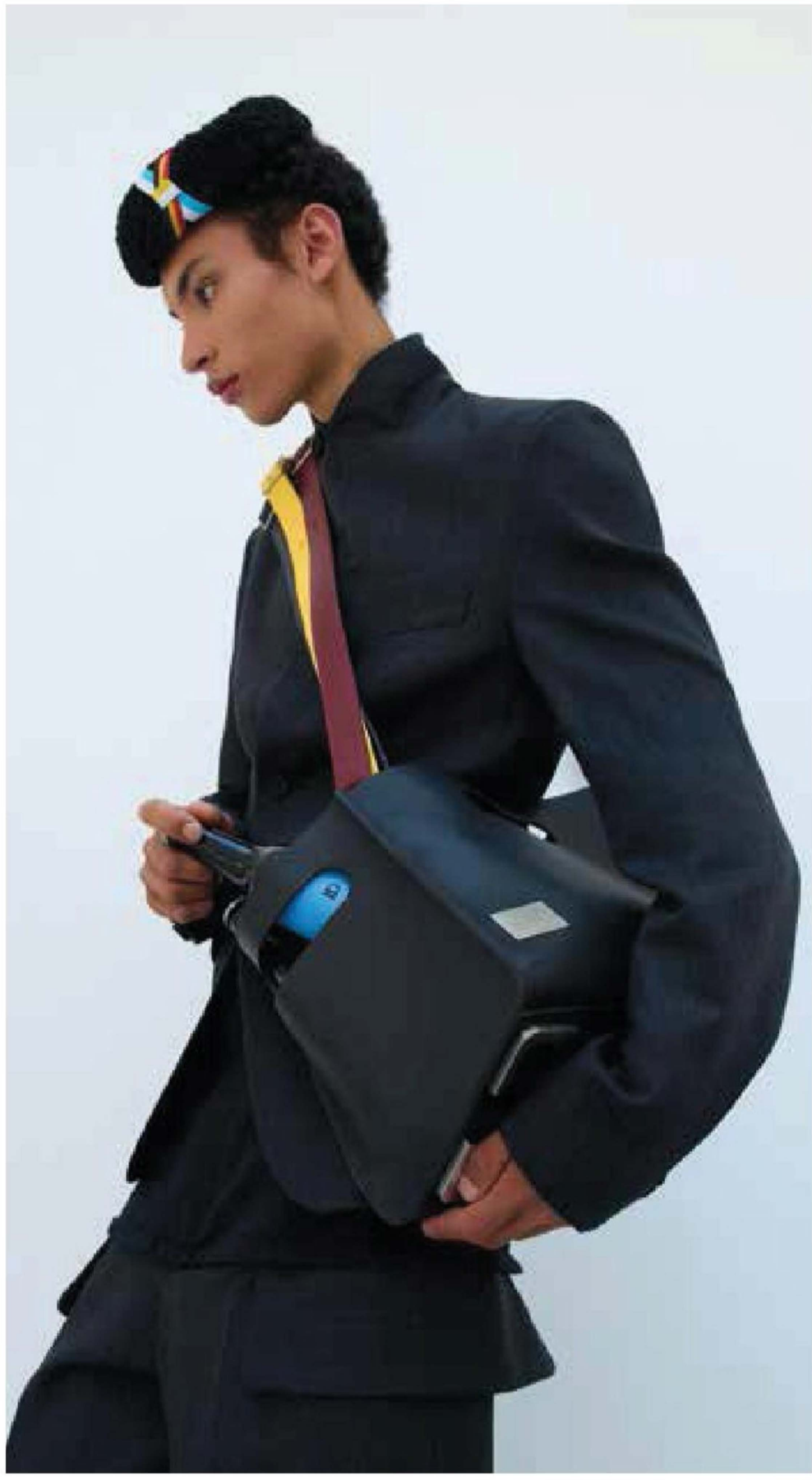

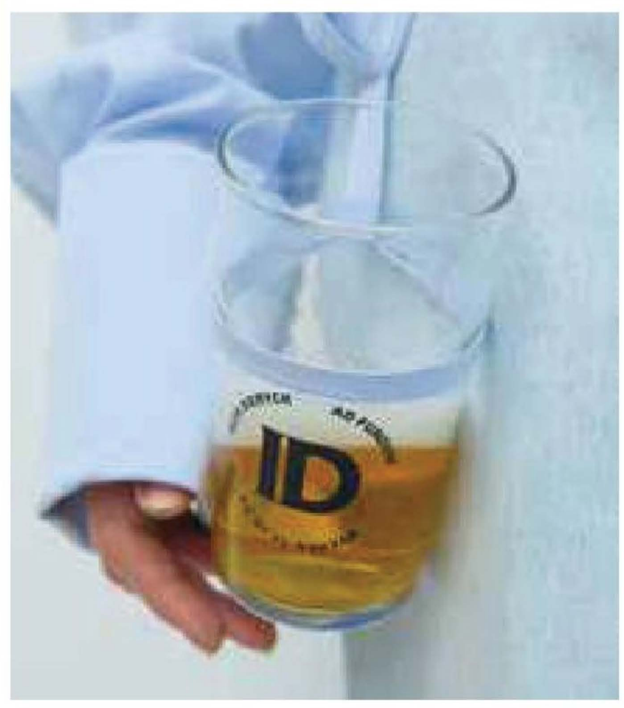

zitten -in eigen naam of in dienst van een label. We zijn makers, en ik geloof echt dat dit uit onze cultuur voortkomt," beaamt Igor Dieryck, ontwerper bij Hermès en laureaat van het befaamde Festival de Hyères. Hij pakte recent uit met een collectie gebaseerd op ... studentendopen. Een high fashion versie van *ad fundums* en pintjes, serieus? Zeer zeker, en het ziet er nog geweldig uit ook: *"Ik ben opgegroeid in Aarlen, studeerde aan de Antwerpse Academie en leef en werk in Parijs. Sinds ik niet meer in België woon, wordt het me steeds duidelijker dat we wél degelijk een sterke culturele identiteit hebben. Ja er zijn twee landsdelen en die zijn ongelooflijk verschillend, maar de dingen die ons binden zijn ook écht sterk. Als ik in Parijs andere Belgen tegenkom, is er meteen dat onbenoemd aspect dat ons bindt. Het feit dat we als kind allemaal in Sinterklaas hebben geloofd, dat we kip met appelmoes en frietjes lusten (Parijzenaars huiveren!), dat zoiets als een studentendoop ons niet vreemd lijkt. Het is voor ons iets heel banaals, maar naar de buitenwereld toe is het volledig alien, mysterieus, ongehoord. Ik vind het grappig om zoiets te verdraaien en naar mode te vertalen. Die humor en absurde knipoog loopt als een rode draad door het werk van landgenoten, hoe verschillend we ook zijn, net als een vorm van elegantie die voor mij typisch Belgisch is. Die is minder strikt dan de Franse chic, maar er is iets. Kijk naar het werk van Marie Adam Leenaerdt of Julie Kegels: het combineert de grappige toets met een hyper elegant aspect. Het is niet omdat we graag lachen dat we mode niet serieus nemen. Het is funny dat ik mijn modellen als een pint aankleed, of dat er achter een broekrits een "welkom" bericht schuilgaat, maar dat neemt niet weg dat die broek perfect gesneden is, uit een kwalitatieve stof bestaat en volgens duurzame technieken werd vervaardigd. Het is serieus werk. En die dualiteit is voor mij de essentie van Belgische mode."*

Belgische mode, het is dus wel degelijk een ding. Het is geen verhaal dat bol staat van mythische wezens, haar personages gaan niet in folkloristisch plunje gekleed, en je zal er ook geen lesje geschiedenis aan overhouden. Wat je dan wel krijgt? Een poëtische bloemlezing over de kleine dingetjes des levens. Het is mode die humor in de dagelijkse sleur weet te vinden, en de draak steekt met de tragische ironie van onze nationale bescheidenheid. Na het tijdsperk van de grote Zes komt het neer op flarden nostalgie naar wat ons onbedoeld uniek maakt. Op een strandvakantie in Oostduinkerke, het kruisteken dat je oma nog steeds maakt, kip met frietjes, een oubollig kapelletje met expliciete beeldjes aan de muur, en een fris pintje in een bruin café. Een meesterlijk aangeklede banaliteit waarvan we zonder mate -en mét de nodige trots- mogen smullen: *ad fundum!*

Foto's © Igor Dieryck

OP DEZE PAGINA: Creatie uit de Ad Fundum collectie van Igor Dieryck.
LINKERPAGINA: Dame in Le Signal, een modernistisch ontwerp van Norine uit 1927.
De man op de achtergrond is niemand minder dan René Magritte.
Foto © Menil Archives, The Menil Collection, Houston.

Powered by Ammco